

Påstander i Ståstedsanalysen for barnehager (bokmål)

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 07.09.2021

Hovedtema – Barnehagens praksis bokmål

Barnehagens verdigrunnlag

1. I vår barnehage har vi en felles forståelse av barnehagens verdigrunnlag
2. I vår barnehage anerkjenner vi barndommens egenverdi
3. I vår barnehage får alle barn oppleve demokratisk deltakelse og medvirkning
4. I vår barnehage gir vi barna felles erfaringer og synliggjør verdien av felleskap
5. Vi synliggjøre mangfold som en ressurs i vår barnehage
6. I vår barnehage synliggjør vi samisk kultur
7. Personalet i vår barnehage reflekterer over egne holdninger til likeverd og likestilling
8. I vår barnehage jobber vi med bærekraftig utvikling
9. Vi bidrar til at alle barn opplever trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd
10. I vår barnehage forebygger vi mobbing og er beviste på det ansvaret voksne har, hvis det skjer
11. I vår barnehage får alle barn mulighet til ro, hvile og avslapning
12. I vår barnehage jobber vi for at barna skal utvikle manglende og sunne helsevaner

Ansvar og roller

13. Personalet i vår barnehage diskutere ulike roller og ansvar
14. I vår barnehage reflektere hele personalgruppen rundt faglig og etiske problemstillinger

15. I vår barnehage jobber alle med å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i egne erfaringer og kompetanse

Barnehagens formål og innhold

16. Vi utformer det fysiske miljøet slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna

17. I vår barnehage tilpasser vi innholdet til både enkeltbarn og barnegruppen

18. I vår barnehage er atmosfæren preget av humor og glede

19. Vår barnehage er preget av omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne

20. I vår barnehage har leken en viktig plass

21. I vår barnehage viser vi omsorg for det enkelte barnet og møter alle med åpenhet og interesse

22. Personalet tar initiativ til lek og bidrar til at alle kommer inn i leken

23. I vår barnehage inspirer vi til ulike typer lek både ute og inne

24. Personalet inviterer barna til å utforske samtaler og utfordre deres tekning

25. Vi følger med på barnas kommunikasjon og språk, fanger opp og støtter barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling

26. Personalet støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse

27. I vår barnehage stimulerer vi nysgjerrigheten, kreativitet og vitebegjær hos barna

28. I vår barnehage introduserer vi barna for situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som kan gi ny innsikt.

29. Personalet er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legger til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

30. I vår barnehage får alle barn erfare at de er betydningsfulle for felleskapet

31. Personalet støtter barn i å finne gode løsninger i konfliktsituasjoner

32. Personalet bidrar til at alle barn kan få leke med andre og oppleve vennskap

Barns medvirkning

33. I vår barnehage oppmuntrer vi barna til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagen

34. I vår barnehage observerer og følger vi opp alle barns ulike uttrykk og behov

35. I vår barnehage erfarer barna at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen

36. Også de yngste barna får medvirke i vår barnehage

Samarbeid mellom hjem og barnehage

37. I vår barnehage legger vi til rette for foreldresamarbeid

- 38. I vår barnehage legger vi til rette for forståelse og god dialog med alle foreldrene
- 39. I vår barnehage får foreldrene medvirke

Overganger

- 40. Vi legger til rette for en trygg og god start i barnehagen
- 41. Vi sørger for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent når de bytter barnegruppe
- 42. Vi legger til rette for at barna får en trygg og god overgang til skolen og skolefritidsordningen
- 43. Vi lar barna bli kjent med hva som skjer på skolen og i skolefritidsordningen
- 44. Vi jobber for at barna gleder seg til å begynne på skolen, og til å møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

- 45. Personalet planlegger for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet
- 46. Planleggingen bidrar til progresjon for enkeltbarnet og barnegruppen
- 47. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten
- 48. Vår årsplan er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet
- 49. Vår årsplan synliggjør hvordan barn og foreldre medvirker i planleggingen
- 50. I vår barnehage vurderer vi jevnlig det pedagogiske arbeidet
- 51. Hele personalgruppen er involvert i felles refleksjoner rundt det pedagogiske arbeidet
- 52. I vår barnehage inngår barns erfaringer og synspunkter i vurderingsgrunnlaget
- 53. I vår barnehage har vi et bevisst forhold til dokumentasjon og hva vi dokumenterer
- 54. I vår barnehage inkluderer vi alle barn i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet

Barnehagens arbeidsmåter

- 55. Personalet tar utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i det daglige arbeidet i barnehagen
- 56. Vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter, og er åpne for improvisasjon
- 57. Våre arbeidsmåter bidrar til å realisere intensjoner i rammeplanen
- 58. Personalet planlegger og tilrettelegger for progresjon i barnehagens innhold for alle barna

59. Personalet bruker digitale verktøy med omhu og utøver digital dømmekraft
60. Personalet legger til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer

Barnehagens fagområder

61. I vår barnehage arbeider vi med alle fagområdene som en del av barnehagens innhold
62. I vår barnehage danner barnas lek og engasjement et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene
63. Undring, utforsking og skapende aktiviteter preger arbeidet med alle fagområdene i vår barnehage

Tilleggsthema 1 – Vennskap og fellesskap

1. I denne barnehagen bidrar vi til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek
2. I vår barnehage jobber vi for at barna skal oppleve barnehagen som et trygt og utfordrende sted der de kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap
3. I vår barnehage støtter vi alle barn i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser
4. Om et barn i denne barnehagen opplever krenkelser eller mobbing, vil vi i personalet håndtere, stoppe og følge opp dette
5. I vår barnehage legger vi til rette for at hvert eneste barn får oppleve at det er en betydningsfull person for fellesskapet
6. I vår barnehage sørger personalet for at hvert eneste barn erfarer å være i positivt samspill med andre barn og voksne
7. I vår barnehage bidrar personalet til at alle barn får leke med andre
8. I vår barnehage sørger personalet for at alle barn får oppleve vennskap og lærer å beholde venner
9. I vår barnehage samtaler vi om normer for samhandling og inviterer barna til i fellesskap å utforme normer for samhandling
10. Personalet i denne barnehagen støtter barna i å ta andres perspektiv og se en sak fra flere synsvinkler
11. I vår barnehage støtter vi barna i å reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger

12. I vår barnehage støtter vi barna i å sette egne grenser og respektere andres grenser
13. I vår barnehage støtter vi barna i å finne løsninger i konfliktsituasjoner
14. Personalet i denne barnehagen forebygger diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
15. Personalet i denne barnehagen stopper diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
16. Personalet i denne barnehagen følger opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
17. I vår barnehage utformer vi det fysiske miljøet slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter
18. I vår barnehage utformer vi det fysiske miljøet slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna

Tilleggsetema – Kommunikasjon og språk

1. I vår barnehage sørger vi for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel
2. I vår barnehage anerkjenner og verdsetter vi barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk
3. I vår barnehage er vi bevisste på våre roller som språklige forbilder
4. Personalet i vår barnehage stimulerer barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legger til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler
5. Personalet i vår barnehage bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen
6. Personalet i vår barnehage bidrar med å støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål
7. I vår barnehage møter barna ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster
8. Vi bidrar til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling
9. Vi inviterer barna til utforsking av både muntlig språk og skriftspråk
10. Personalet i vår barnehage bidrar til at barna uttrykker følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
11. Personalet i vår barnehage bidrar til at barna bruker språk til å skape

relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter

12. I vår barnehage følger vi med på barnas språk og kommunikasjon
13. I vår barnehage støtter vi barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har en sen språkutvikling
14. I vår barnehage bidrar vi til at barna får møte et mangfold av eventyr, fortellinger, rytme, lyder og ord
15. Vi bidrar til at barna videreutvikler begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
16. I vår barnehage bidrar vi til at barna får oppleve spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale
17. Vi inviterer barna til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
18. Personalet i vår barnehage oppmuntrer barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
19. Personalet i vår barnehage inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter

Tilleggstema – Samisk

1. I vår barnehage /avdeling behersker personalet samisk språk
2. I vår barnehage/avdeling har personalet kunnskap om samisk kultur
3. I vår barnehage/avdeling bidrar vi til å bevare den samiske kulturarven
4. I vår barnehage/avdeling bidrar vi til å videreutvikle den samiske kulturarven i vår tid
5. I vår barnehage/avdeling synliggjør vi samisk språk
6. Personalet i vår barnehage/avdeling bidrar til at barna blir kjent med mangfoldet i sin egen kultur
7. Personalet i vår barnehage/avdeling bidrar til at barna blir kjent med mangfoldet i andres kultur
8. I vår barnehage /avdeling bidrar vi til at barna kan utvikle respekt for hele det samiske mangfoldet
9. I denne barnehagen/avdelingen tar vi i bruk (samiske) tradisjonelle lærings- og arbeidsmetoder, på barnas premisser i vår tid
10. Vår barnehage/avdeling bygger på en samisk forståelse av naturen
11. I vår barnehage/avdeling bidrar vi til at barna kan leve i harmoni med naturen

12. Personalet i vår barnehage/avdeling bidrar til at barna kan nyttiggjøre seg og høste av naturen
13. I vår barnehage/avdeling er samisk historie og kulturytringer som duodji, joik og fortellinger en del av innholdet
14. I vår barnehage/avdeling fremmer vi barnas samiskspråklige kompetanse
15. I vår barnehage/avdeling bidrar vi til at barna får utvikle norsk-/samiskspråklig kompetanse
16. I denne barnehagen/avdelingen bygger årsplanen på den samiske årstidskalenderen
17. I vår barnehage/avdeling tar arbeidet med fagområdene utgangspunkt i samisk språk, kultur og tradisjonskunnskap

Tilleggsetema – Barnehagens digitale praksis

1. Den digitale praksisen i barnehagen vår bidrar til barnas lek, kreativitet og læring
2. De digitale verktøyene i barnehagen vår støtter barnas læreprosesser
3. De digitale verktøyene i barnehagen vår bidrar til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn
4. Ved bruk av digitale verktøy i vår barnehage er vi aktive sammen med barna
5. I vår barnehage brukes digitale verktøy med omhu
6. Vi bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse for digitale medier
7. Vi utøver digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk og kildekritikk
8. Personalet i vår barnehage utøver digitalt dømmekraft ved å ha et bevisst forhold til opphavsrett
9. Vi utøver digital dømmekraft ved å ivareta barnas personvern
10. Vi vurderer hvor relevante og godt egnet de digitale verktøyene er
11. Vi utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna

Tilleggsetema 5 - Kropp, bevegelse mat og helse

1. I vår barnehage legger vi til rette for at barna skal oppleve trivsel, glede og mestring gjennom allsidige bevegelseserfaringer
2. Vi bidrar til at barna i barnehagen vår blir kjent med sine egne behov og utvikler gode vaner for et variert kosthold

3. I vår barnehage bidrar vi til at barna blir trygge på sin egen, kropp, får en positiv selvoppfatning og blir kjent med sine egne følelser
4. Vi bidrar til at barna i barnehagen vår lærer å sette grenser for sin egen kropp og å respektere andres grenser
5. I vår barnehage bidrar vi til at barna videreutvikler motoriske ferdigheter og kan vurdere og oppleve at de mestrer risikofylt lek
6. I vår barnehage er vi aktive og tilstedeværende og anerkjenner barns mestring
7. Vi bidrar til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskap om hygiene, aktivitet og hvile
8. I vår barnehage gir vi barna tilgang til variert og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og kroppslig lek ut og inne
9. Vi legger til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltids glede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelser
10. I vår barnehage kjenner vi til og praktiserer føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn

Tilleggsetema 6 – Kunst, kultur og kreativitet

1. I vår barnehage bidrar vi til at barna har tilgang til og bruker rom, materiell og ting som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
2. Vi bidrar til at barna får ta i bruk fantasi, kreativitet og skaperglede
3. I vår barnehage bidra vi til at barna møter og deltar i et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og opplevelser
4. Vi bidrar til at barna opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet
5. I vår barnehage har vi samtaler med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk
6. Vi er lydhøre, anerkjennende og imøtekommende ovenfor barnas egen tradisjonskultur og barnekultur
7. I vår barnehage motiverer vi barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet
8. Vi er oppmerksomme på og har respekt for barnas ulike kulturelle uttrykk og ytringsformer
9. Vi gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner, kunst – og kulturuttrykk, og bidrar til at dette er en berikelse for hele barnegruppen
10. Vi synliggjør og skaper etiske dimensjoner i inne- og uterom

Tilleggstema 7 - Natur, miljø og teknologi

1. I vår barnehage legger vi til rette for at barna får utforske og eksperimentere med teknologi
2. Personalet i vår barnehage utforsker og eksperimenterer med naturfenomener sammen med barna
3. I vår barnehage legger vi til rette for at barna får mangfoldige naturopplevelser
4. I vår barnehage bruker vi naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
5. I vår barnehage får barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger
6. Personalet i vår barnehage gir alle barna anledning til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
7. Personalet i vår barnehage synliggjør naturfenomener for barna
8. Personalet i vår barnehage reflekterer sammen med barna om sammenhenger i nature
9. I vår barnehage tilrettelegger vi for at barna får lage konstruksjoner av ulike materialer
10. I vår barnehage får barna kjennskap til bærekraftig utvikling og hvordan de kan ta vare på naturen

Tilleggstema 8 – Antall, rom og form

1. Personalet i vår barnehage Stimulerer barna til undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning
2. Personalet i vår barnehage støtter barns glede over problemløsning
3. Personalet i vår barnehage har felles forståelse av hvilke matematiske begreper som skal brukes i hverdagen
4. Personalet i vår barnehage bruker matematiske begreper aktivt i hverdagen
5. Personalet i vår barnehage har kunnskap om barnas matematiske tenkning og utvikling
6. I vår barnehage bruker vi varierte materiale for å inspirere barna til matematisk tenkning
7. I vår barnehage jobber vi aktivt for å styrke barnas nysgjerrighet på og glede

over matematikk

8. Personalet i vår barnehage beriker barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler
9. Personalet bidrar til at barna får undersøke og gjenkjenne egenskaper ved og sortering av ulike former
10. I vår barnehage får barna leke og eksperimentere med tall, mengde og telling

Tilleggstema 9 – Etikk, religion og filosofi

1. I vår barnehage bidrar vi til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
2. Vi bidrar til at barna får utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske verdier
3. I vår barnehage bidrar vi til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og mange måter å leve sammen på
4. Vi bidrar til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et felleskap
5. Vi bidrar til at barna får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
6. I vår barnehage formidler vi fortellinger og skaper rom for barnas opplevelse, samtaler, erfaringer og tanker om religion
7. Vi bidrar til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kultur, religion og livssyn
8. I vår barnehage markerer vi høytider, merkedager og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
9. I hverdagen identifiserer vi verdikonflikter, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger og har et bevisst forhold til hvordan disse kommer til uttrykk i arbeidet med barna
10. Vi samtaler med barna om religiøse og kulturelle uttrykk og er bevisste på hvordan vår egen deltakelse kan støtte og utvide barnas tenkning

Tilleggstema 10 - Nærmiljø og samfunn

1. I vår barnehage oppmuntrer vi barna til å medvirke i sin egen hverdag

2. Vi bidrar til at barna erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
3. Vi bidrar til at alle barn er kjent med nærmiljøet og lærere å orientere seg og ferdes trygt
4. I vår barnehage bidrar vi til at barna blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
5. Vi bidrar til at barna blir kjent med at samene er Norges urfolk og at de får kjennskap til samisk kultur
6. I vår barnehage bidrar vi til at barna får kjennskap til nasjonale minoriteter
7. Vi sørger for at barna i barnehagen vår erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen for dem selv og andre
8. I vår barnehage gir vi barna like muligheter, fremmer likestilling og motvirker diskriminering, fordommer, stereotype handlinger og rasisme
9. Vi introduserer barna i barnehagen vår for personer, steder og institusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet
10. Vi gir barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen

Tilleggsetema 11 – Inkluderende praksis og tilrettelegging

1. I vår barnehage tilpasser vi det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetning
2. I vår barnehage arbeider vi målrettet og systematisk med å inkludere alle barn i meningsfulle felleskap
3. I vår barnehage har vi en felles forståelse av hva inkludering betyr i praksis
4. I vår barnehage sørger vi for at barn som trenger ekstra støtte tidlig får den pedagogiske og/eller fysiske tilrettelegging som er nødvendig
5. Vi vurderer tilretteleggingen underveis og justerer den i tråd med barnets behov og utvikling
6. I vår barnehage ser vi på mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet
7. Vi er bevisste på at personalet er rollemodeller for inkludering av alle barn i lek og aktivitet
8. Vi støtter og veileder barna slik at alle kan delta i lek og samspill med andre
9. Vi tilstreber en praksis som ivaretar barnas rett til medvirkning uavhengig av uttrykksform og kognitive forutsetninger
10. Vi er bevisste på at «barnets stemme! Kan uttrykkes og vise seg på mange

ulike måter hos ulike barn

11. I vår barnehage vises det i praksis at alle voksne har ansvar for alle barn på avdelingen/ i gruppa, også de som følges særlig opp av spesialpedagog eller andre
12. Vi legger til rette for at den speilpedagogiske hjelpen primært blir gitt i barnegruppa/på avdelingen
13. Vi lytter til foreldrenes ønsker og behov, og samarbeider i planlegging og vurdering av barnehagens hverdag og aktiviteter
14. Vi samarbeider med PPT; Helsesykepleier, barnevern og eventuelle andre faginstanser om barnehagens inkluderende praksis